

Záchranná zdravotná služba na Slovensku

prof.MUDr. Martin Rusnák, CSc
rusnakm@truni.sk

Terminológia

- Udalosť
- Udalosť veľkého rozsahu
- Nežiadúca udalosť
- Zásah

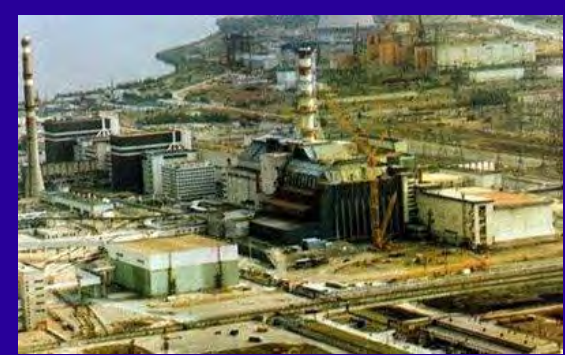

Udalosť

Stav, kedy došlo k strate alebo bezprostrednému ohrozeniu ľudského života, k poškodeniu alebo bezprostrednému ohrozeniu zdravia, majetku alebo životného prostredia a na jej riešenie postačujú sily a prostriedky záchranných zložiek IZS na lokálnej úrovni, napr. dopravná nehoda, požiar rodinného domu, záchrana z výšky alebo z hĺbky.

Udalosť veľkého rozsahu

Stav, kedy došlo k strate alebo bezprostrednému ohrozeniu ľudského života, poškodeniu alebo bezprostrednému ohrozeniu zdravia, majetku alebo životného prostredia, charakteristický potrebou nasadenia veľkého počtu síl a prostriedkov záchranných zložiek IZS alebo veľkým počtom postihnutých osôb, napr. hromadná dopravná nehoda, pád lietadla leteckej spoločnosti na prepravu cestujúcich, únik nebezpečnej látky v intraviláne obce, výbuch na mieste s vysokou hustotou obyvateľstva, požiar v nákupnom centre, povodeň, veterná smršť alebo iná živelná pohroma.

Nežiadúca udalosť (tieseň)

udalosť alebo udalosť veľkého rozsahu

Zásah

Súbor koordinovaných opatrení a činností záchranných zložiek IZS, na mieste vzniku nežiadúcej udalosti alebo v priestore jej predpokladaných účinkov.

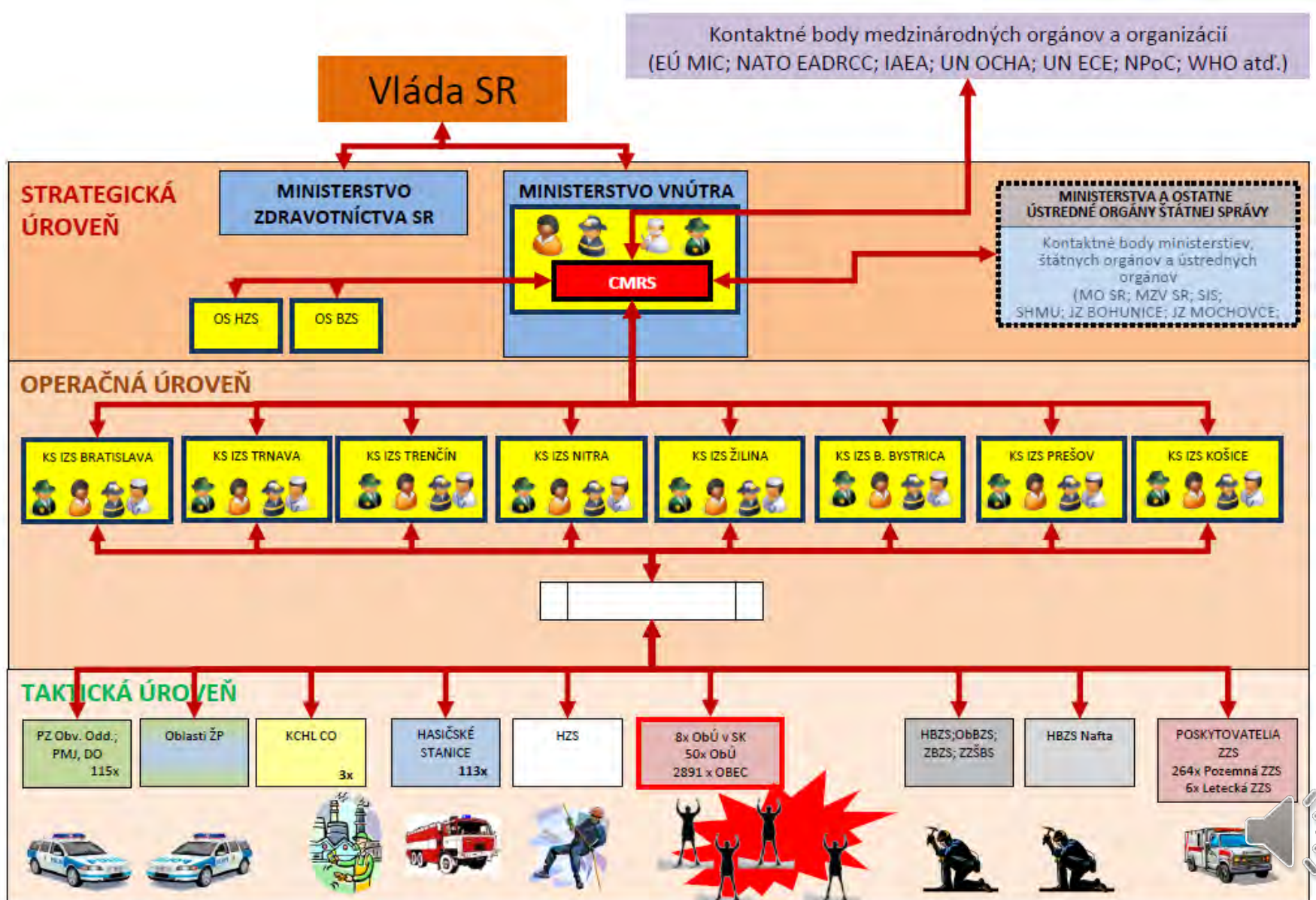

Integrovaný záchranný systém

- Základnými záchrannými zložkami IZS, ktoré udržiavajú nepretržitú pohotovosť 24 hodín denne pre schopnosť rýchlej reakcie poskytnúť pomoc v tiesni v prvom slede sú:
 - Policajný zbor,
 - Hasičský a záchranný zbor,
 - Poskytovatelia **záchrannej zdravotnej služby**,
 - Horská záchranná služba,
 - Banská záchranná služba.

Integrovaný záchranný systém

KOORDINAČNÉ STREDISKO INTEGROVANÉHO ZACHRANNÉHO SYSTÉMU

Vedúci zmeny –
dohliadacie pracovisko

112

2 x operátor
HaZZ

2 x operátor
ZZZ

2 x operátor
zástupca KÚ

predurčené pracovisko
pre zástupcu PZ

2 x
záložné pracovisko

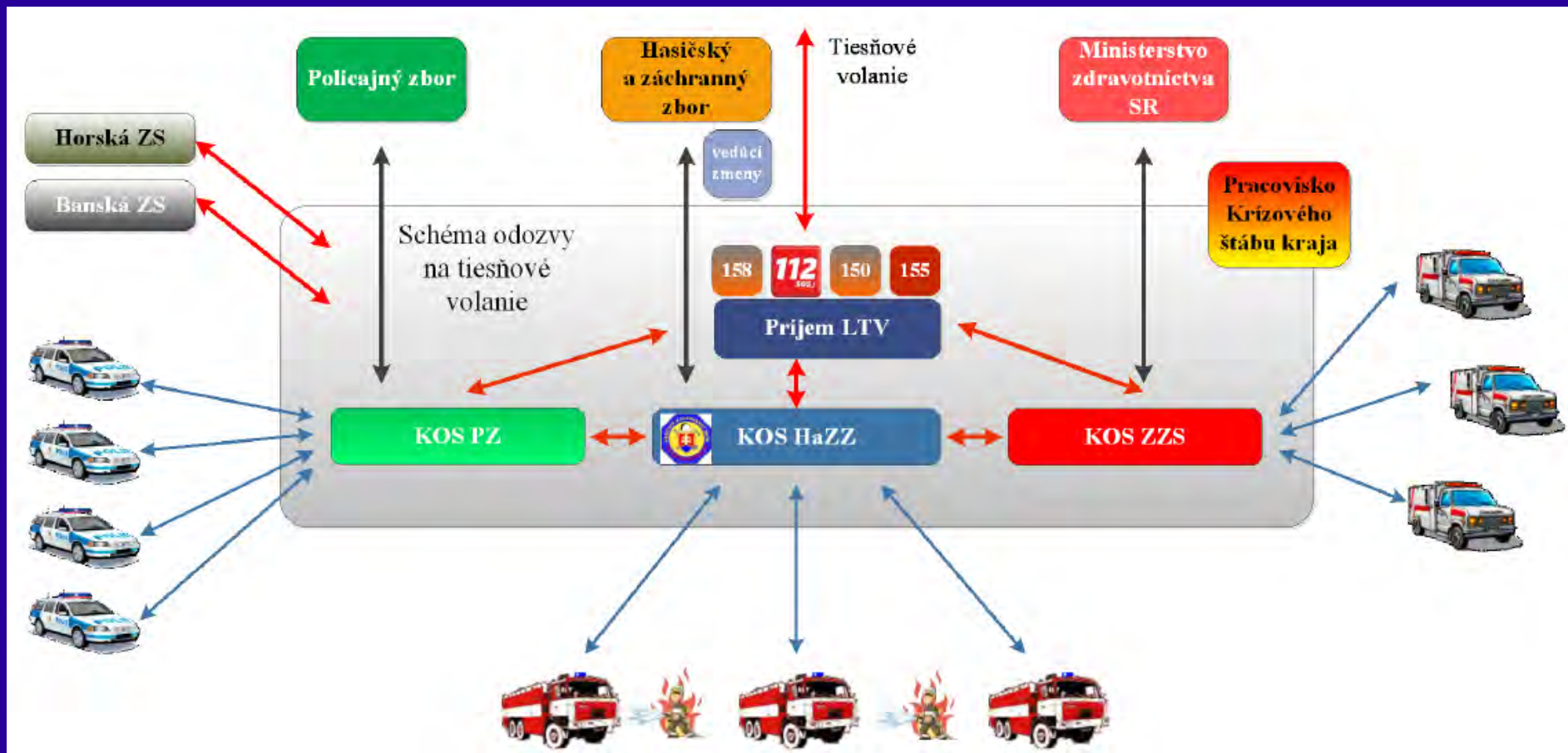
Operačné stredisko záchranej
zdravotnej služby

155

Tiesňové volania

Čo je záchranná zdravotná služba

Záchranná zdravotná služba je poskytovanie neodkladnej zdravotnej starostlivosti osobe v stave, pri ktorom je bezprostredne ohrozený jej život alebo zdravie a osoba je odkázaná na poskytnutie pomoci.

Zákon 579 z 21. októbra 2004 o záchrannej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Organizácia

- Na základe licencie vydanej Ministerstvom zdravotníctva
- Riadená pomocou hierarchie centier záchrannej služby
- Tvorí súčasť integrovaného záchranného systému, súčasť Ministerstva vnútra
- Jednotný prístup prostredníctvom telefónneho čísla **112**

Linka tiesňového volania

- Linku zabezpečuje Telekomunikačný úrad SR
- Operátori koordinačných stredísk koordinujú záchranné služby vždy, keď je
 - priamo ohrozený život, zdravie jednotlivca, alebo verejnosti,
 - ich bezpečnosť,
 - súkromné, alebo verejné vlastníctvo,
 - životné prostredie,
 - iný stav, v dôsledku ktorého je postihnutý subjekt odkázaný na poskytnutie pomoci

Neoprávnené volania

tvoria až 50% zo všetkých volaní na linku 112 (priemer v ostatných krajinách EÚ sa pohybuje okolo 60%)

Tomu, kto zneužije číslo tiesňového volania 112 môže byť uložená pokuta až do výšky 1659 Eur. Za zneužitie číslo tiesňového volania 112 sa považuje úmyselné vyžiadanie poskytnutia pomoci, ktorá nebola potrebná, alebo úmyselné blokovanie linky tiesňového volania.

Ak niekto na číslo tiesňového volania 112 oznámi poplašnú správu, ktorá nie je pravdivá a spôsobí tak nebezpečenstvo vážneho znepokojenia, dopúšťa sa trestného činu šírenia poplašnej správy a hrozí mu trest odňatia slobody na jeden až päť rokov.

Záchrannú zdravotnú službu (ZZS) zabezpečujú

- Operačné strediská tiesňového volania záchrannej zdravotnej služby
- Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti na základe povolenia na prevádzkovanie ambulancie záchrannej zdravotnej služby

Operačné strediská

- riadia a koordinujú záchrannú zdravotnú službu tak, aby sa zabezpečila jej plynulosť a nepretržitosť,
- zabezpečujú odbornú prípravu svojich zamestnancov,
- zabezpečujú zvukové záznamy príjmu tiesňového volania a realizácie odozvy na tiesňové volanie,
- uchovávajú záznamy podľa písmena desať rokov odo dňa ich vzniku

Povinnosti poskytovateľov

- Zriadiť v zásahovom obvode **zásahové stredisko** tak, aby zabezpečil výjazd ambulancie ZZS do jednej minúty od prijatia pokynu koordinačného strediska alebo operačného strediska;
- **Stanice** ZZS v sídlach

Počety ambulancií záchrannej zdravotnej služby Slovenskej republiky

Kraj	RLP	RZP	VZZS
Bratislavský kraj	11	14	1
Trnavský kraj	11	11	
Nitriansky kraj	15	21	1
Trenčiansky kraj	12	14	1
Žilinský kraj	15	21	1
Banskobystrický kraj	18	28	1
Prešovský kraj	19	25	1
Košický kraj	17	21	1
Spolu za SR	118	155	7
Celkový počet	280		

Vysvetlivky:

RLP- rýchla lekárska pomoc

PZP- rýchla zdravotná pomoc

VZZS- vrtuľníková záchranná zdravotná služba

Záchranná zdravotná služba

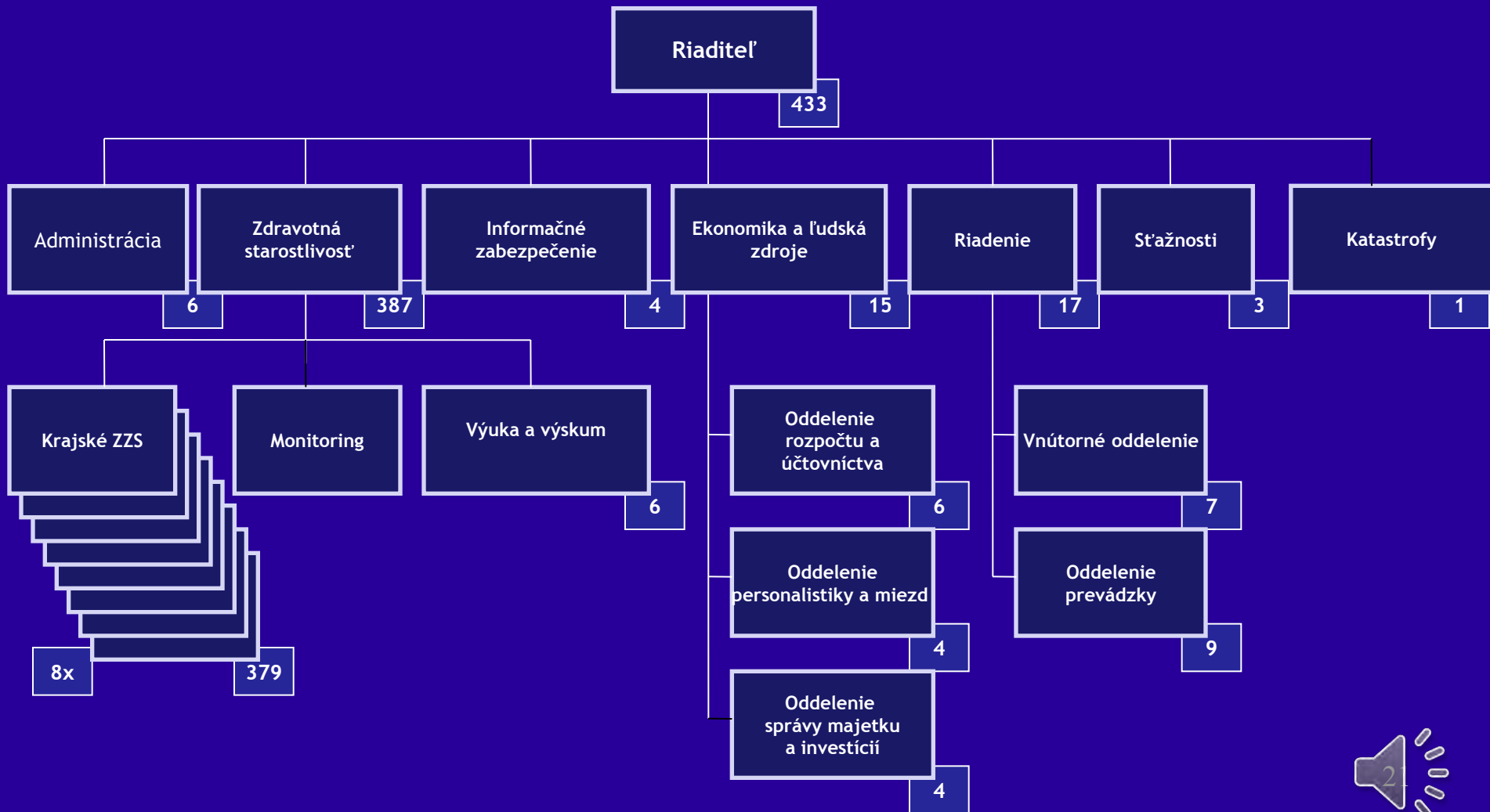

Zmeny v ZZS

Obdobie	Financovanie	Poskytovateľ	Časové obmedzenie	Manažment	# ambulancií	Obyvatelia na 1 ambulanciu
do 31.12.20 05	Kapitácia	Verejné nemocnice	Nestanovené	Riadené vlastníkom	92	58 696
od 01.01.20 06	Pevná platba + za km	Súkromní poskytovatelia plus Nemocnice	Aktivácia do 1 min	Regionálne operačné centrá	264	20 458

Štruktúra ZZS

Úloha koordinačného centra

- Zabezpečiť prijatie tiesňového volania
- Zhodnotiť informáciu z prijatého tiesňového volania
- Zabezpečiť prenos hlasu a údajov z informácie cez telekomunikačnú sieť v regióne do príslušného centra.

Dispečer

- Operátor, ktorý nie je lekárom.
- Obsluhuje asi 100 000 obyvateľov
- Lekár v službe

Posádka ambulancie

- Posádka so záchranármi
 - Záchranár (ošetrovateľ alebo mladý lekár v príprave) a šofér
- Posádka s lekárom
 - Lekár atestovaný pre záchrannú službu alebo anesteziológiu a šofér
 - Helikoptéra:
 - Atestovaný lekár pre záchrannú službu alebo anesteziológ, pilot a záchranár

Spolu

- 112 záchranných tímov s lekárom
- 144 tímov so záchranárom
- 4 sanitky s mobilnou stanicou intenzívnej starostlivosti
- 49 poskytovateľov
- Dostupnosť do 15 min pre 95% obyvateľov SR

Vzdelávanie

- Zamestnanci operačných stredísk sú povinní prejsť základným kurzom a každých 12 mesiacov periodickou profesionálnou prípravou
- Vzdelávanie je riadené poskytovateľmi

Kurz prvej pomoci (Basic Life Saving)

- 8 hodín
- Ako poskytovať prvú pomoc pre
 - Verejnosť,
 - Šoférov a profesionálnych šoférov,
 - Študentov stredných a vysokých škôl,
 - Dobrovoľníkov Červeného kríža

Škola prvej pomoci (BLS)

- 24 hodín
- Zamestnanci podnikov vyslaní zamestnávateľom na kurz prvej pomoci

Prvá pomoc pre inštruktovov (Advanced Life Saving)

- 24 hodín
- Ako učiť poskytovanie prvej pomoci
- Určený pre inštruktovov miestnej prvej pomoci a inštruktovov pre poskytovateľov prvej pomoci

Výhody

- Dostupnosť (čas a kvalita) :
 - Väčší počet sanitných vozidiel
 - Ich distribúcia podľa druhu
- Integrácia do integrovaného systému
- Vzdelávanie

Obmedzenia

- Ministerstvo zdravotníctva SR nezohľadňuje nárast nákladov
- Sanitné vozidlá so záchranármi majú viac zásahov ako s lekármi

Úlohy

Pripraviť prezentáciu (Power Point)

poskytovateľa ZZS v mieste bydliska

Alebo

poskytovateľa inej ako ZZS v mieste

bydliska (horská služba, banská,

požiarnici)

www.emergency-slovakia.sk

